

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára (nyá-
nyadvaron és vidéken 3 lej
Bukarestben is 2 lej)

UJ KELET

ESZDŐ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 április 11 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 83 szám

5687 Niszán 9

Népszámlálási razzia

Nem mindennapos közigazgatási aktusnak lesz a közeli napokban szenvedő alanya az ország polgársága. Minisztertanácsi határozat alapján április 24-én általános népszámlálást tartanak Romániában. A népszámlálás kiírásának körülményei és kivételének technikai módozatai merőben különböznek minden eddig ismert népszámlálástól. A népszámlálásokat rendszerint törvényhozási uton szokták elrendelni, bizonyos meghatározott és periódikusan visszatérő időközökben. Vannak országok, amelyekben minden öt évben tartanak népszámlálást, ilyenek például Németország, Amerika és a Skandináv-államok, más országokban csak tízévenként rendeznek népszámlálást, így Franciaországban és Olaszországban. Rendkívüli népszámlálások a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak és csak egészen különös és súlyos okok birták rá eddig az államokat, hogy ilyen soron kívüli népszámlálást rendezzenek. Ilyen rendkívüli népszámlálást rendezett a legtöbb ország közvetlenül a háború befejezése után. Annak idején Románia is megrendezte a maga statisztikai felvételét.

De vajon milyen fontos és mellőzhetetlen ok kényszeríti a kormányt erre a mostani, szinte rajtaütésszerű népszámlálásra? Hiszen egy népszámlálás nem gyerekjáték, amelyet hangulatok, vagy pillanatnyi szükségletek hatása alatt lehetne megrendezni. Maga a technikai kivitel sok-sok milliójába kerül az államháztartásnak és még többet emészt fel az összegyűjtött adatok szakszerű feldolgozása. A modern államokban hosszú hónapokig készülnek fel az illetékes hatóságok a népszámlálásra s az alkalmi statisztikusok ezreit alkalmazzák az adatfelvétel technikai kivételére. Mindebből itt semmit sem látunk. Csak két pozitívum van a kezünkben: az egyik Goga belügyminiszter parlamenti beszéde, amelyben dodonai szavak keretében bejelenti a népszámlálást, a másik maga a népszámlálási blanketta, vagyis az a kérdőív, amelyre a polgároknak felelniük kell.

Goga belügyminiszter a népszámlálás elrendelését egészen különös és az európai történelemben talán páratlanul álló okkal indokolja meg. Szerinte a háború befejezése óta rendkívül sok idegen elem szivárgott be az országba, különösen a Dnyeszter felől, továbbá Csehszlovákiából és Lengyelországból. Ezek az idegenek, akik a belügyminiszter megállapítása szerint káros hatással vannak az ország fejlődésére, nem állanak kellő nyilvántartás és ellenőrzés alatt és ebből a célból szükséges megrendezni a népszámlálást, hogy annak adataiból derüljön ki az idegen és nem kiadatatos elemek száma. Hát ez bizony szokatlan indoklás. A népszámlálás rendszerint egészen más célokat szolgál, de semmiesetre sem arra való, hogy segítségével ellenőrizzék az idegeneket. Ez tisztán rendőri és állambiztonsági funkció, amelyet az illetékes hatóságoknak permanensen kell elvégezniük. A népszámlálás nem is alkalmas módszer az idegenek ellenőrzésére, mert ha azok a bizonyos idegen elemek el tudták eddig kerülni a határrendőrségeket, az állambiztonsági és nyilvántartási hivatalok Seilláit és Charibdiszeit, mennyivel könnyebben fognak tudni kitérni a jelentéktelen és ártatlan népszámlálási kérdőívek elől.

Am ha már elszánta magát a belügyminiszter arra, hogy e szokatlan indoklással népszámlálást rendezzen, úgy legalább gondot kellett volna fordítania arra, hogy ez a népszámlálás az idegenek problematikus értékű ellenőrzésén kívül a népszámlálások igazi céljait is szolgálja. Vagyis, hogy a kormánzatnak és a tudományos kutatásnak megfelelő, megbízható

statisztikai adatok álljanak rendelkezésére. Tulajdonképpen mi is az igazi célja a népszámlálásnak? Madártávlati filmfelvételt kapni egy ország lakosságáról, áttekintést annak minden életmegnyilvánulásáról, átalakulásáról és fejlődésének irányairól. A statisztikai felvételeknek ki kell terjedniük a lakosság kulturális és egészségügyi állapotára, gazdasági és szociális elrendezésére és általában mindazokra a momentumokra, amelyekre a modern tudománynak és szociálpolitikának szüksége van.

A mostani népszámlálás kérdőívei azonban mindegyikre nem kíváncsiak. A kérdőív tíz pontja közül kettő a faji, illetőleg vallási hovatartozást kívánja megállapítani, a többi pontok pedig egészen jelentéktelenek ama kérdésekhez képest, amelyek a kérdőívekből kimaradtak. A kérdőív például nem kíváncsi az állampolgár anyanyelvére. Nem érdeklődik iskolai végzettsége iránt, hanem megelégszik azzal, hogy tud-e írni és olvasni. Nem kíváncsi a polgár vagyoni állapotára, még arra sem, hogy az illető munkás-e, vagy munkaadó. Nem érdeklődik az egészségi állapota iránt és dezintarizációval halad el a lakásviszonyok és az egyéb szociális problémák mellett. Pedig milyen érdekes volna megtudni, hányan élnek, egy tízgyermekes munkáscsalád hány szobás lakásban lakik.

A népszámlálási kérdőív játszi könnyedséggel siklik el a valóban sorsdöntő kérdések fölött, mert minden kíváncsisága kimerül abban, hogy az összeírandó alany milyen nemzetiséghez tartozik és milyen templomban imádkozik. A kérdőív stilizálása ebben a tekintetben meglepően precíz. A harmadik pont például, amely a nemzeti hovatartozás felől érdeklődik, így

van megfogalmazva: *Origina etnică, etnika származás, aztán zárójelben: naționalitatea de naștere, születési nemzetiség.* De hogy ezeket után se maradhasson fenn kétség, a kérdőív felsorol vagy tizenöt-husz nemzetiséget, amelyek valamelyikéhez tartozni kell. A vallásnál ugyanilyen precizitással jár el a kérdőív.

Am ami a legfeltűnőbb: az állampolgárság iránt nem érdeklődik a kérdőív. Pedig Goga belügyminiszter indoklása szerint, a népszámlálás célja az idegenek ellenőrzése. *Hogyan fogják hát ellenőrizni az idegeneket, ha a népszámlálási ívben nincsen benn az állampolgársági hovatartozandóság. Miből akarja a belügyminiszter megállapítani, hogy idegen-e valaki, vagy sem. Talán vallásból, vagy a faji származásából? Erre a kérdésre sürgős feleletet vár az ország sokmillió kisebbségi polgára, mert a népszámlálási kérdőív nyugtalanító módon nyitva hagyja ezt a kérdést.*

Többizben rámutattunk már arra, hogy az idegen állampolgárok ellenőrzésének kérdésében tisztára az állam magasabb szempontjai lehetnek irányadók s a kormánzatnak jogában áll e szempontok mérlegelése alapján az idegen állampolgárokat itt az országban megtiltani, avagy kiutasítani. De az állampolgárok tömegei, legyenek azok bármily nemzetiségűek és vallásuk, egészen más elbírálás alá tartoznak és soha sem tekinthetők idegeneknek az országban. Nagyon üdvös volna, ha a kormány közelebbi és konkrét indoklását is megadná ennek a razzia jellegével bíró népszámlálásnak és főként, ha gondot fordítana arra, hogy ha már népszámlálást rendez, úgy ez járjon legalább azzal a haszonnal, hogy az ország tudományos és politikai közvéleménye megfelelő jó és használható statisztikai adatok birtokába jusson.

m. o.

Románia megkezdi az Olaszországgal szemben fennálló háborús tartozások törlesztését

A 120 millió lira adósságból ötven év alatt 247,5 milliót kell visszafizetni

(Bucuresti-Bukarest, április 8 Az Uj Kelet tudósítójától.) Manolescu pénzügyi államtitkár az elmúlt év júniusában, mint ismeretes, Romániában járt, ahol Volpi olasz pénzügyminiszterrel megkötötte az Olaszországgal szemben fennálló román háborús tartozásokra vonatkozó törlesztési egyezményt. Ennek az egyezménynek ratifikálására tegnap terjesztették be a parlamentben a vonatkozó törvényjavaslatot.

A római egyezmény értelmében Románia háborús adóssága Olaszországgal szemben 120 millió lira, hozzáadva a négy százalékos kamatokat 1919. július 1-től 1926. július 30-ig, a 37 millió 911.814 lírányi kamatokkal együtt a háborús adósságok összege 157 millió 911.814 lírát tett ki tavaly június végén. Az adósságok törlesztésére Románia kötvényeket köteles kibocsátani a következő fizetési tervszerint: 1927 és 1936 között évente 2 millió 250 ezer lira, 1937 és 1946 között évente 4 millió lira, 1947 és 1956 között évente 5 és félmillió lira, 1957 és 1976 között évente 6 és félmillió lira esedékes. Ezekben az összegekben a kamatszolgáltatás is benne van.

Az olasz államkincstárnak átadandó kötvényeket ugyancsak az olasz állampénztárnak vagy annak rendelkezésére kell kifizetni. A kötvényeket a román pénzügyminiszter írja alá. Románia azonban akár egy, vagy több annuitást a lejárat előtt is kifizethet, ha erről 90 nappal előbb értesíti az olasz kincstárt. Az olasz államkincstár kíváncságra Románia köteles az ötvenféle különböző névértékű kiállított kötvényeket legfeljebb hathónapi határidőn belül bemuta-

tóra szóló végleges kötvényeket kibocsátani az olasz kormány által kívánt összeg erejéig. Olaszország viszont kötelezi magát, hogy harminc napos opciót ad a román kormánznak a kötvények visszavásárlására, mielőtt azokat piacra akarná dobni.

A jelenlegi egyezmény nem érinti az 1924. március 6-án kötött megállapodást, amely a Mibbio és Sparviero nevű gőzösök vételárának és kamatainak törlesztésére vonatkozik. Ugyancsak nem esik a fenti megállapodás rendelkezései alá egy 37 millió 453.600 líras tartozás sem, amelyre vonatkozólag 1924. július 14-én jött létre megállapodás Románia és a Banca Italiana de Scont között.

— Vázsonyi merénylőt mégis hatóság elleni erőszak miatt vonják felelősségre. Budapestről jelentik: Emlékeztetünk még az a merénylet, amelyet Vannay László és Gyulai Molnár Ferenc 1926. év februárjában Vázsonyi Vilmos ellen elkövettek. Az ügyészség hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat a merénylők ellen, de a vádtanács csupán durva becsületesnek minősítette a merényletet és elrendelte az iratoknak a járásbíróhoz való áttételét. Az ügyészség felfolyamodással élt a vádtanács döntése ellen és a felfolyamodással most foglalkozott az ítélőtábla, a mely helyt adott az ügyészség kifogásainak és hatóság elleni erőszak büntetése címén rendelte el az eljárás folytatását Vázsonyi merénylői ellen. Az ügyben nemsokára már meg is tartják a főtárgyalást.

HUSZADIK SZÁZAD

A RÁDIÓVAL KAPCSOLATBAN egy nagyon érdekes művészeti kérdést tárgyal Günther Hadank német esztétikus egy most megjelent könyve: a rádió-beszéd művészetét. Természetesen ez a kérdés csak ott lehet kérdés, ahol u. n. felvevő rádióállomások vannak, illetve ahol előadó művészek (tehát színészek és recitátorok) szereplése a rádió előtt szóba jöhet. Günther Hadank értekezése főleg arról szól, hogy milyenek kell annak a beszédnek — művészi szempontból — lennie, mely a rádió felvevő apparátusa előtt szerepel. Nyugaton ez meglehetősen aktuális kérdés. A rádió lapok műsorai ép' elég beszédes tanúságai annak, hogy jelen esetben egyáltalán nem természetlen kérdés tisztázásába fogott az esztétikai elmélkedő...

Günther Hadank szerint a rádió azáltal, hogy minden egyéb kifejezési eszközt (mint a mozdulat, a látvány) kikapcsol, megteremt az abszolút művészi beszédalkotás lehetőségét: a rádió-beszéd művészetét. A rádió-mikrofon előtt az előadó művészi alkotásának anyaga kizárólagosan a szó. A szó nem szimbolikus közlésforma itt, mint a színpadon, ahol a gesztus és a látvány kíséri, hanem valóságos fizikális eszköz. A szónak a rádió-mikrofon előtt szellemi sullyal kell rendelkeznie, *plasztikával* nem pedig hangfestéssel. A rádió beszéd-művészt szó-alkotó. Minden ereje és törekvése arra fut ki, hogy a szó hangbeli tartalma és alakja által a lehető legmaximálisabban fejezze ki az előadott forma értelmi és szellemi lényegét...

Günther Hadank azután részletesen elemzi ennek az új előadási formának a további sajátosságait, illetve normatív tényezőit... Minket azonban tulajdonképpen most nem is ez érdekel. A kérdésnek van egy általánosabb s nem kevésbé érdekes fele... S ez az, hogy közvetlenül figyelhető meg ez esetben is, hogy a művészetek, (legyen az a legkonkrétabb, mint pl. az építészet, vagy a legabsztraktabb, mint a zene, vagy akár az előadó művészet) — mindig a gyakorlat utmutatása mentén és szerint fejlődnek...

Aki figyelemmel élt olyan külföldi városokban, ahol intenzív rádió-felvevő kultúra van, az tudja, hogy a találmány óta milyen erős szelekciót mentek keresztül az illető emporium előadó művészei... Az új technikai apparátus természete szerint válogatja ki előadóit, illetve a rádió maga alakítja ki a vele kapcsolatban szóba jöhető előadók „művészi” velleitáit. A művészet tehát sohase divinációs megnyilvánulás, hanem adott anyagoknak és tudatosított céloknak egy mindenképp racionális összeegyeztetése a közlés, vagy a teremtés formájában...

Korunkban különben a film is eléggé illusztrálja, hogy a művészetek keletkezésükkor ugyanugy, mint a további fejlődés folyamán racionálisan rekonstruálható alkalmazkodási folyamatok, melyeket az anyagok és eszközök mérnek ki...

A BAZELI A. B. C. című folyóirat cikket közöl az emberiség mai létszámáról. A cikkben rengeteg érdekes adat van. Mi csak kettőt emelünk ki. Az egyik az, hogy 1800. óta az Európában élő emberek száma a háromszorosra emelkedett...

A másik adat még érdekesebb. Eszerint 1910-től 1924-ig a földkerekség lakossága nem kevesebb, mint 274 millió emberrel szaporodott. 1910-ben az emberiség létszáma egymilliárd és 620 millió volt, 1924-ben pedig egymilliárd és 894 millió.

Ezek a szinte csillagászati számok többet jelentenek a rideg adatnál... Illetve rideg adat volna, ha létezne e majdnem kétmilliárd főnyi rettentő tömeget ellátó középponti hivatal, vagy szervezet... Ha elképzelhető volna az egész emberiségnek egy középponti szervezet által való gondozása, illetve szervezése az elemi életszükségletek szempontjából... Akkor bizonyára rideg szám lenne csak e kiáltó adat; valami olyasféle szám, mint a holdba lőtt ágyugolyó sebességének adatai... Ha volna olyan intézet, vagy szervezet. De nincs... S ezért ez a szám is nagyon forróan beszél...

Ha mást nem, — kényszerítő erővel mutat arra, hogy az emberi akaraterőnek a termelés gazdaságosságára kell irányulnia. Az ember gondolkodásának tehát nem a múlt felé kell fordulnia, hanem kizárólagosan az élő, közvetlen élet felé, amely ilyen rettentő mértékben nő szemünk láttára. Egyre többen és többen leszünk mindig és mindenféle... Ebben az arányban viszont nem nő a föld... Elemi életszükségleteink azonban ma is és tegnap is ugyanazok... A mai ember gondolkodását mindenképp

kell, hogy a gazdálkodás, az ökönomia vezesse... Ép az, amit apáink ajkáról megbélyegezve hallottunk: a „materializmus”. Boldog apáink ajkáról, kik a szellem és művészet tiszta fetiseivel kezükben pompás ürügyet találtak arra, hogy a kollektív anyagi szükségletek kielégítésének felelőssége elől elbujhassanak... Tradíció, szellem, művészet — az

élet ilyen rettentő számadataira való tekintettel — csak arra jogosultak, hogy a társadalom minden tagját elsegítsék az új életlehetőségekhez...

Az idő tanítása legalább ez. Nem intellektualizmus tehát, hanem ökönomia. S századunk e két jelszónak éles szembeállításával is különbözik a megelőzőktől. G. G.

Egyórás üzletzárással tiltakoznak hétfőn Máramarossziget kereskedői a horribilis adók ellen

A Sfatul Negustoresc helyi tagozatának memorandumát küldöfttség viszi Bukaresztbe

(Sighet-Máramarossziget, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az adóprés ebben az évben eddig példátlan túlzással nehezedik a feldokló kereskedelemre, amely utolsó erőfeszítéssel a legkétségbeesettebb eszközökhöz folyamodik a végveszedelem elhárítása érdekében. Kolozsváron a kamara akcióját elgáncolták, Telesváron pedig a kiküldött kormánybiztos úgy találta, hogy az adóprés nem volt elég kiméletlen és a többi tiltakozások sem jártak sokkal jobb eredménnyel. A máramarosszigeti kereskedők azonban abban biznak, hogy a kormány tekintettel lesz ennek a vidéknek speciális helyzetére, amely tudvalevőleg sohasem volt kedvezőnek mondható.

A szigeti kereskedők akcióját a Sfatul Ne-

gustoresc helyi tagozata indította meg, amely esütörtökön este tartott választmányi ülésében foglalkozott a könyörtelen, a tavalyiakhoz képest 100, sőt 200 százalékosan nagyobb adóki-vetések kérdésével. A kiméletlen adóki-vetések ellen, amelyek az adózók teljes anyagi összeomlását idézhetik elő, a Sfatul két példányban terjedelmes memorandumot szövegezett meg a konkrét panaszok alapján. Az egyik emlékiratot dr. Doros Titusz vármegyei prefektus elé terjesztik továbbítás céljából, a másikat pedig kereskedőkből és iparosokból álló küldöfttség viszi Bukaresztbe. A memorandum átadásakor, amely hétfőn délelőtt 11 órakor lesz, demonstrációképpen az összes kereskedők egy órára bezárják üzletüket.

Még mindig nem döntöttek Ruzsinszko fővárosa ügyében

(Ungvár, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros kérdése nyugtalanítja még mindig Ruzsinszko-ban a kedélyeket és noha mindkét város egyaránt sürgeti a végleges döntést, Prágában az elmúlt héten sem történt semmi és valószínűleg a nyolcas koalíciós bizottság is csak jövő heti napirendjén foglalkozik a dologgal. A két város polgármestere még mindig Prágában tartózkodik és úgy Petrigalla Péter dr. munkácsi polgármester, mint Hrbek ungvári kormánybiztos egyaránt remélik, hogy ügyük sikerrel fog végződni. A tanácskozások sűrűn követik egymást és hol egyik, hol másik politikai klubban folynak a megbeszélések és az intervenciók.

Annak dacára, hogy több biztató ígéret hangzott el Ungvár javára, e pillanatban az a helyzet, hogy teljes bizonyossággal nem lehet állítani azt, hogy Ungvár ügye véglegesen jól áll. Sőt, munkatársunknak alkalma volt Prágában igen komoly

helyen érdeklődni az ügy állása felől, ahol nem tartják kilátástalannak Munkács ügyét, és vannak mértékadó politikai körök, amelyek egyenesen Munkács mellett törtek pácát és hallani sem akarnak Ungvárról. Ennek pedig politikai háttere van. Az Orosz Nemzeti Tanács akciójával hozzák összefüggésbe a kérdést és amennyiben Ungvár elveszti a fővárost, úgy abban nagyrésze lenne az Orosz Nemzeti Tanács munkájának. A tanács ugyanis olyan mederbe terelte a főváros kérdését amely többé nem a két város közti választást tartja szem előtt, hanem kifejezetten politikai karakterű akciók bázisává szélesítette a főváros kérdését és ezzel Munkács malmára hajtotta a vizet.

Megváltotta már a sékelt?

Halló! Megkezdődött a nagy husvétii vásár Halló!
„BIJOU” kölni vizek
 nagyban és kicsinyben, mindenfajta illatban, adózatlan tiszta szeszből
egy liter ára 100 lej.
 Öntöző illatszerek, tojásfestékek óriási választékban, viszontelárusítóknak is a legolcsóbb árban árusítja
RÓZSA M. „Royal” drogeria (Fötér 26. sz.)

PUDRA AMBRÉE MOREL

AMBRÉE MOREL PUDERT
 kiváló minőségű, finomgödörű és illatért mindentől kedvelik fiatalosá udvére leszi a bőrt. Egyezem használaf után nélkülözhetelenné válik az Ambree crem, pudert és egyéb Morel készítmények, melyek serénynek a legjobb használati gyármanuálból.

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CLNK-nél, Clu

A

fel

fé

SZ

u
m

S

divat-
nagyár
Cal. Re

Legujak

ta

kasha é
costüm
ujd
meg

Telefon

A

felölt
férfi-s
ságok n

tekintettel —
dalom minden
hez...
m intellektua-
izadunk e két
bőzök a meg-
G. G.

K
ő

Bukarestbe
meg, amely
nyí üléseben
elyiakhoz ké-
gyobb adóki-
adókivetések
anyag össze-
ét példányban
egezett meg a
egyik emlék-
yei prefektus
a másikat pe-
álló küldött-
ndum átadása-
rakor lesz, de-
dők egy órára

szkó

sa felől, ahol
tunkács ügyét,
körök, amelyek
rték pálcát és
Ennek pedig
sz Nemzeti Ta-
gésbe a kérdést
a fővárost, a gy
sz Nemzeti Ta-
ranis olyan me-
t amely többé
st tartja szem
olitikai karak-
a főváros kér-
ára hajtotta a

a sékelt?

alló!

lej.
urban árusítja
26. sz.)

-nél, Cluj

Angol
felöltő és öltöny

**férfi-
szövet**
ujdonságok
megérkeztek

**Szabó
Jenő**
divat-különlegességek
nagyáruházába - Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 5.

★
Legújabb francia, angol

tavaszi
kasha és double kabát,
costüm és ruha divat-
ujdonságok
megérkeztek.

★
Telefon **4-79** Telefon

Angol
felöltő- és öltöny
férfi-szövet ujdonságok
megérkeztek!

Április 13-án lép életbe az új vámtarifa

Csak a 13-ikáig feladott és 30-ig befutó áruk esnek még a régi vámilletékek alá (Bucuresti-Bukarest, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új importtarifával kapcsolatban eddig forgalomba került hírek egyike sem bizonyult valóságnak. Bizonyossággal még mindig nem lehet tudni, hogy a tarifa mikor lép életbe. Annyi tény, hogy a „Monitorul Oficial“ még nem kezdte meg a vámtarifa közzétételét. Hir szerint az UGIR intervenciójára a tarifa egyetlen közleményben jelenik meg a hivatalos lap vasárnapi számában, vagy amennyiben ez technikai akadályokba ütközne, a vasárnapi és keddi számban. Ujabb verziók szerint, amelyeket félhivatalosan is megerősítettek, a vámtarifa 13-én fog életbe lépni, nehogy a túl nagy időköz alatt a külföldi áruk elárasztassák a román piacot. Azok az áruk, amelyeket 13-án adtak fel és legkésőbb április 24-ig beérkeznek az országba, még a régi tarifa szerint lesznek elvámolva. Félhivatalos jelentés szerint a vámtarifa vasárnap jelenik meg a „Monitorul Oficial“-ban és szerdán lép életbe. Valamennyi vámhivatalhoz ma körrendeletet intéztek, amely az új tarifán kívül közli, hogy számos kereskedő újban sietve árut vásárolt külföldön, arra számítva, hogy még sikerül azt az új tarifa életbeléptetése előtt behoznia. A rendelet szerint csak az április 13-ig feladott küldemények, amennyiben április 30-ig megérkeznek, lesznek a régi vámtarifa szerint elvámolva. Az új vámtarifa életbeléptetésével megszünik valamennyi behozatali tilalom, mert az eddig ilyen tilalom alá esett cikkekre megállapították a vámilletékeket.

Kitört a háború Kína és Oroszország között?

Negyvenezer főnyi mongol lovasság orosz parancsnokság alatt átlépte a kínai határt. A szovjet hatalmas háborús előkészületei teszik a szibériai határvárosokban. Kanton hozzákezdett a Peking elleni hadjárat megszervezéséhez

(Cluj-Kolozsvár, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagy mérközés, mely Keleten pár hónappal ezelőtt vette kezdetét a Kanton kezébe fegyvert nyomott, hogy az angol, amerikai imperializmus ellen küzdjön, a mai nappal olyan fázishoz érkezett, amely immár nemcsak Angliát, vagy az érdekelt hatalmakat érinti közelről, de fel nem mérhető horderejénél fogva az egész európai világ érdeklődésének homlokterébe került. Az egymásnak ellentmondó események kaotikus zűrzavarából, melyek a naponta érkező kantoni híradásokat jellemzik, Oroszország hadi felkészülése és immár nyílt aktivitása Észak-Kína ellen, olyan pozitív bázist ad következéseink alá, mint amilyenre eddig nem volt lehetőségünk. Eppen a pekingi szovjetkövetségen végzett házkutatások bizonyítják, hogy a szovjet irányította az egész kantoni felkelést, az idegenellenes propagandát. Ezzel egyidejűleg jön a jelentés, hogy a kantoniak felkészültek a Peking elleni offenzívára. Az a tény tehát, hogy a szovjet, — a pekingi szovjetkövetség exterritorialitása megsértésének ürügye alatt — nyílt offenzívát kezd Észak-Kína ellen s ugyanakkor Kanton is Peking ellen vonul, azt jelenti, hogy Oroszország és a kantoni kormány között teljes az egyetértés, annak ellenére, hogy egyes híradások szerint Csang-Kaj-Sek tábornok szintén foganatosított erős rendszabályokat a sanghaji bolsevista propaganda ellen. Nem valószínű, hogy ezzel a látszatüldözéssel Csang-Kaj-Sek pillanatnyilag akart kedvezni az angol-amerikai diplomáciának, mely a nankingi vérontásokért elégtételt követelt tőle. E pillanatban azonban a világ figyelme nem is annyira a sanghaji és nankingi koncessziós területekre koncentrálódik, hanem Szibéria felé, ahol a szovjet-imperializmus hadtestei és nehézágyú állanak készen arra, hogy az előrelökött mongol lovasság után betörjenek Észak-Kínába. Nem valószínű, hogy Oroszország erre a lépésre elragadtatta volna magát anélkül, hogy erről a lépésről előzőleg ne értesítette volna a kantoni kormányzatot s hogy ne ezzel egyértőleg cselekedne. Sőt az is elképzelhetetlen, hogy Oroszország — egy egész ellenséges világ figyelmének pergőtűzében — szánta volna magát erre a végső lépésre, ha régi és szívszívó propagandájának eredményeképpen nem számíthatna a bolsevizált észak-kínai tömegekre, melyek csak a fegyveres támogatást várják, hogy Csangese-lin kényurasága alól szabaduljanak s visszafizessék a mandzsu kényurnak azokat a kegyetlenségeket, melyekkel a kínai tömegeket évek óta illeti. És abszurd volna — még elképzelésben is — annak feltevése, hogy Oroszország a százmillió kínai tömeg ellen hadat merne vezetni, ha nem érezné maga mellett Kantont, amely egyidejűleg délről támadja meg a pekingieket. A meginduló küzdelem méreteit e pillanatban nem ismerjük. A küzdelem vére meg,

az bizonyos s a nagy tét a küzdelemben Anglia világhatalma. Az új háború kimondottan Anglia ellen indul, csak Anglia ellen, mert hiszen Franciaországgal szemben a szovjet ma már inkább baráti, mint ellenséges magatartást tanusít. A nagy eseményről az alábbi távirataink számolnak be: Stockholm, április 9. Moszkvai jelentések szerint, a legfőbb szovjet haditanács rendeletére négy gyalogos hadosztály, három lovasdandár indult Kelet-Szibériába, az Amur partvidékére, mely közvetlenül a mandzsuriai határral szomszédos. A haditanács intézkedésére a legközelebbi napokban a mongol határvidéken is nagyobb csapatösszevonások történnek. Az orosz lovasság előőrsői máris megindultak Karbin és Csicsikar irányába. Ugyanekkor negyvenezernyi mongol lovasság orosz parancsnokság alatt két napja átlépte a kínai határt. Irkuck és Csika nevű szibériai városokban óriási arányú háborús készülődés folyik. E katonai gőcpontokba egymásután érkeznek a nehézütegek, autósztogok és muníciós vonatok. Mindezek a világpolitikai jelentőségű események az ismeretes pekingi incidensre való választ jelentik. A pekingi orosz követség exterritorialis jogok megsértése és az ott foganatosított házkutatás miatt az orosz-észak-kínai háború máris kitörtnek vehető. London, április 9. A „Daily Telegraph“ szerint a pekingi szovjetkövetségen lefoglalt iratokból kétségtelenül megállapítható, hogy az angol-, japán-, franciaellenes propagandát a szovjet irányította. A fenti szenzációs értesülésekkel egyidejűleg a „Times“ arról közöl jelentést, hogy a kantoni csapatok a leg-erőteljesebben hozzákezdtek a Peking elleni hadjárat megszervezéséhez. Az északiaknak mindössze háromszázezer emberük van, de tüzéségük sokkal gyöngébb, mint a kantoniaké. A pekingi szovjetkövetségen az ott megejtett házkutatások alkalmával többek között egész csomó bélyegzőt, az új kommunista-kormány számára elkészített propaganda-iratokat, angolelleses és imperialistaellenes iratokat, két gépfegyvert, sok régi fegyvert, husz revolvert, egy légi támadást elhárító ágyut és rengeteg löszert találtak. Harmincöt ismert kommunistát a házkutatással egyidejűleg letartóztattak. London, április 9. A „Daily Telegraph“ szerint a pekingi szovjetkövetségen foganatosított házkutatáskor lefoglalt okmányok legfontosabb része a japán, francia, angol polgárok érdekei ellen kérélnelhetetlen propagandát tartalmaz. Ezzel egyidejűleg sanghaji jelentések szerint a kantoniak április 6-án Tohonitól északra az északiakkal vívott ütközetben vereséget szenvedtek, amelynek alkalmával huszezer halottat és sebesültet vesztek. A déliek erre minden tartalékot Nanking felé irányítottak.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Niszán 8.
1927. április 10.

Hétfő

5687. Niszán 9.
1927. április 11.

— Wollstein Georg dr. a Poale Cedek körében. Georg Wollstein dr. vasárnap este félhétkor, a mincha és maáriv-imák között megbeszélést tart a Poale Cedek helyiségében. Este fél 9 órakor a Ferdinand király-uti zsidó elemi iskolában tart vetített képes előadást dr. Wollstein, előtte pedig Winkler Janka fogja ismerettni a nőkérdés vonatkozásait a zsidó nemzeti mozgalommal kapcsolatban.

— Bethlen István beszámolója a pápának Magyarország felekezeti viszonyairól. Rómából jelentik: Gasparri bíboros tegnap délután vizsgozta Bethlen István magyar miniszterelnök látogatását. Ma a vatikáni magyar követség a Vatikán tiszteletére bankettet ad, melyen számos bíboros vesz részt. Beavatott körök szerint Bethlen István a pápának beszámolt Magyarország felekezeti viszonyairól és a katolicizmus helyzetéről Magyarországon.

— Ma temetik Popovici Beyreuthot. A kolozsvári román opera volt igazgatójának, Popovici Beyreuthnak temetési szertartása ma vasárnap lesz. Délelőtt 11 órakor az opera dalárdája és zenekara tartja meg a gyászünnepséget. Az egyházi szertartás és a temetés d. u. 3 órakor lesz.

— Ma nyílik meg Barabás Márton képkiállítása. A református theologia nagytermében ma, délelőtt 11 órakor nyílik meg Erdély egyik legizmosabb tehetségű festőművésznének képkiállítása, mely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében. A tárlat kritikai méltatására legközelebb visszatérünk.

— Bizalmas értekezlet a háboruban elpusztult petróleumtelepek kártalanításáról. Mint ismeretes, 1916-ban, mielőtt aközponti hatalmak megszállták volna Romániát, az angol hadvezetőség utasítására üzemképtelenné tették a prahova-völgyi petróleumtelepeket. A háború után az érdekeltektől a kártérítési pert indították az angol kincstár ellen, de ez év elején híre járt, hogy az Angliában felveendő nagyobb költségen érdekében a pert beszüntették. Ez a hír azonban alighanem korai volt. Tegnap délelőtt ugyanis az ipari és kereskedelmi minisztériumban bizalmas értekezlet volt, amelynek tárgyról csak annyit lehetett megtudni, hogy a háború alatt elpusztított petróleumtelepek kártérítési ügyéről van szó.

Mellékörejt, rossz hallást a rádióján csak úgy tud véglegesen megszüntetni, ha

TUNGSRAM-MR. rádiócsöveket használ.

Univerzális rádió cső	Tungsrám MRx
Magasregzésű " "	LR3
Audion " "	MR-D
Végerősítő hangszóró " "	MRy
Ellenállás erősítő " "	MRw
Duplarcósos " "	MR51

Minden szaküzletben kapható.

Viszonteladók részére:

TUNGSRAM-nál -- Cluj
Calea Regele Ferdinand 127. Telefon 201.

Gramofonlemez

óriási választékban
Lepage zeneműraktár
Kérjen jegyzéket

— Legfeljebb 3 százalékkal lehet a tavalyinál nagyobb a beszálló kereskedők egyenesadója. Bukarestből jelintik: A kiseni kereskedelmi kamara intervenciójára a pénzügyminisztérium intézkedett, hogy a kereskedelem üzéséből származó jövedelem után fizetendő adót legfeljebb három százalékkal magasabban állapíthassák csak meg a tavalyi adóhoz képest. A rendelet kihangsúlyozza, hogy ez az enyhítés csak a beszálló kereskedelemre vonatkozik, amely három egymás után következő évben válságos helyzetbe került a szárazság miatt.

— Megjelent a „Repriz” első száma. Osvát Kálmán új heti folyóiratának, a „Repriz”-nek, mely programja szerint a mult és a közelmult nagy irodalmi értékeit akarja újra megszólaltatni és a jelen termeléséből a legjobbat reprezentálni, első száma megjelent. Az első szám Woodoo Wilson „Egy irodalmi politikus” című cikkét, Pascal gondolatait, Dosztojevsky egy bucsulevelét, párisi könyvszemlét, Vajda János és Tompa László verseit közli. A lap mellékletként Fritz Mauthner regényét adja: „Az erő jogán” címmel.

Mindenféle
**husvétii
fűszeràru,**
ugyszintén vörös és sárgabelü
narancs és citrom
330-as. Kapható a legolcsóbb napiárban
Katz és Bernát
cégnél, Cluj
*
Telefon 3-97

— Kolozsváron marad a romániai élelmezési munkások szakszervezeteinek központja. A romániai élelmezési munkások amsterdami irányzatú szakszervezetei folyó hó 6-7-8-án tartották meg kongresszusukat Bukarestben a str. Brezoianu 37. szám alatt. A kongresszuson a csernovitzi, bucaresti és kolozsvári élelmezési munkások szövetségéhez tartozó csoport delegáltjai vettek részt mintegy 23 csoport képviselőjével 14 delegálttal. A kongresszus főbb napirendi pontja volt a három szövetség csatlakozása, az alapszabálymódosítás és az élelmezési munkásság szervezkedésének kérdése. Az egyesülés megtörtént s a központ Kolozsvárt lesz továbbra is. A kolozsvári élelmezési munkások és pincérek képviselőjében Czala Lajos, Bagarán László és Voivod Tivadar jelentek meg a kongresszuson.

* A Nerva szanatórium ambulanciáján igazolt szegények részére ingyen orvosi rendelés naponta délelőtt 8-9 között mindenféle betegeknek. Str. Regele 12 a. (volt Majális-u.).

Mindennapos székszorulás, fel-fuvódás, oldalfájás, lélegzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzugás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a bélműködést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellem frissességét. Nagynevű angol orvosok a Ferenc József vizet glandféregkuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A zsidó vándorlás. Párisból jelentik: Április hatodikán kezdődött a Jewish Colonisation Association, az amerikai Hias és az emigrációs egyesület konferenciája a zsidó emigrációs munka egyesítése érdekében. A berlini konferencia határozata értelmében az ICA és a többi emigrációs közület vezetőségéből husztagu tanácsot akitottak, amelynek dr. James Simon, a német zsidók segélyegyesületének elnöke lett a vezetője. A konferencia elfogadta a költségvetést, amelyet évi 160.000 dollárban állapítottak meg. Végrehajtóbizottságot is alakítottak dr. Oskar Kohn (Berlin) vezetésével. Az exekutive Berlinben tartja állandó székhelyét. A közeljövő céljaként ezeket jelölték meg: az emigránsok hivatásbéli átcsoportosítása és a kivándorlók előkészítése azoknak az országoknak a viszonyai szempontjából, ahová emigrálnak. A konferencián felolvasták Albert Einstein proklamációját is, amelyben többek között ezeket mondja: „Legtöbb áldozatot a világháború a zsidóságtól követelt. Nehéz mindazt a szenvedést és nyomort szavakba foglalni, amiket különösen a keleti zsidóság elviselt a háború alatt. A legtöbb pusztítást az orosz birodalomban végezte a háború és a zsidóság történetében soha nem volt szükség olyan gyökeres segélyakcióra, mint éppen ezekben az időkben. Tiszta filantropikus segélyakció nem sokat használt; ezuttal össze kell fogniok a zsidó társadalom összes erőinek, mert a keleteurópai zsidóság létéről vagy nemlétéről van szó”.

STANIOLT

Nagyban is szállít Révész Béla
papirkereskedése Marosvásárhely
Kérjen ajánlatot

— Kisenyben lesz a kereskedelmi kamarák és a Sfatul ezévi kongresszusa. Bukarestből jelentik: Jelentettük, hogy a kereskedelmi kamarák országos szövetségének ezidei közgyűlése Kisenyben lesz. Most már a kongresszus időpontja is meg van állapítva, mégpedig május 21-ében. Nyolc nappal később, vagyis 29-én a Sfatul tart kongresszust ugyancsak Kisenyben, amelynek lezajlása után a delegátusok meglátogatják a város környékét, Tighina, Cetatea Alba és Ismail városokat.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —
Kütnő jegyzetek.

Narancs egész és fülladás Citrom 330 sárga és vérvörös

nagyobb mennyiségben kapható

LÉB FIVÉREK - Cluj
Telefon 4-71. Telefon 4-71.

**Autó-, traktor-motor
hengerek kőszőrülését,**
valamint bármilyen fogaskerekek készítését
a legolcsóbban vállalja. Telefon 10-13

SZABÓ JÁNOS
autójavító műhelye
Cluj, Str. Jasilor (Nagyszamos) 2.

Zsák és ponyva

eladás és kölesönzés.

Kárpitos kellékek, zsinegek,
kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

MORAVETZ
TIMIŞOARA: MINDEN ZENEMŰVET-GYORSAN
OLCSÓN-ÉS-PONTOSAN-SZÁLLIT!

Hogya

Osvada polg

(Cluj-Kolozsv dósítójától.) A t tészerüen elrend szág lakossága k tett és országseze alkalmat. Április napján, mint az let, általános né ennek a népszám ményei ma még meg, legfeljebb abból a nagy be mondott el a ké niszter. Beszédét irati iroda jelent zölhetünk, a be megállapította. benszülött és a között.

Megállapított a Dnyeszterből, Lengyelben tömeges elemek, mel nem kívánatos szerinte, vesze

Néps

— Ezzel a ves miniszter minden vánta, hogy az id elágazódásai van bizottságokat del megyékbe, amely gos képet alkot arra a konkluzión megoldását csak viheti keresztül. nisztertanácscon e határoztuk el — hogy megtud nek a román föl Ezután így f niszter:

— A kérdés kérem vegyék tu határozatát, ame pokban népszám A népszámlálást vetni. Azt hisze kel itt bővebben arzenálokat, vag ket tenni fogok.

Egy dolgot Önökkel és p kérdésben az laljuk el, hog akik a mi minden tekin jelentenek, n

ka

telje meg

M

Gyukits kalap
Nyulszőr ...
Loden kalap
Gyapju kalap.

Weisz

Cluj, Calea (vo

Hogyan bonyolítják le az országos népszámlálást

Osvada polgármester és Calutiu prefektus nyilatkozata a népszámlálás céljáról

(Cluj-Kolozsvár, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A teljesen váratlanul és meglepésszerűen elrendelt népszámlálás az egész ország lakossága körében általános feltűnést keltett és országszerte élénk kommentálásokra ad alkalmat. Április 24-én, a román húsvét első napján, mint azt elsőnek jelentette az Uj Kelet, általános népszámlálás lesz az országban és ennek a népszámlálásnak a céljai és következményei ma még pontosan nem állapíthatók meg, legfeljebb következtetéseket lehet levonni abból a nagy beszédből, amelyet a napokban mondott el a képviselőházban Goga belügyminiszter. Beszédében, amelyet a felhivatalos távirati iroda jelentése alapján csak hézagosan közölhettünk, a belügyminiszter mindenekelőtt is megállapította, hogy különbséget kell tenni a benszülött és a beszivárgott kisebbségi elemek között.

Megállapította a belügyminiszter, hogy a Dnyeszteren túlról, Csehszlovákiából, Lengyelországból az utóbbi években tömegesen özönlöttek be idegen elemek, melyeket a belügyminiszter nem kívánatosnak minősít és amelyek, szerinte, veszélyt jelentenek az országra.

Népszámlálás, mint idegenellenőrzés

— Ezzel a veszedelemmel szemben a belügyminiszter mindenekelőtt is megállapítani kívánta, hogy az idegenek beszivárgásának milyen elágazódásai vannak az országban. Epen ezért bizottságokat delegált, különösen a határmenti megyékbe, amelyeknek jelentése alapján világos képet alkotott magának a helyzetről és arra a konklúzióra jutott, hogy a probléma megoldását csak egy népszámlálás segítségével viheti keresztül. Epen ezért a legutolsó minisztertanács egy népszámlálás megtartását határozta el — mondotta a belügyminiszter — hogy megtudjuk, kik élnek és hányan élnek a román föld területén.

Ezután így folytatta beszédét a belügyminiszter:

— A kérdés első pozitív megoldásaként kérem vegyék tudomásul a kormánynak azt a határozatát, amelynek értelmében a közeli napokban népszámlálást rendezünk az országban. A népszámlálást más intézkedések fogják követni. Azt hiszem, nem szükséges, hogy ezekről itt bővebben foglalkozzam, hogy feltárjam arzenálist, vagyis az intézkedéseket, amelyeket tenni fogok.

Egy dolgot azonban közölni akarok Önökkel és pedig azt, hogy ebben a kérdésben azt az elvi álláspontot foglaljuk el, hogy ezeket az idegeneket, akik a mi érdekeink szempontjából minden tekintetben parazita népességet jelentenek, mi nem kívánatos elemeknek minősítjük.

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyukits kalap	650—750
Nyulszőr	450—550
Loden kalap	100—180
Gyapju kalap	200—350

Weisz Siegfried

Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.
(volt Wesselényi-u.)

Megérkezett a belügyminiszteri rendelet

Goga belügyminiszter szavai annyira világosak, annyira határozottak, hogy nem lehet félreérteni őket. És az a tény, hogy nemcsak ezt a passzust, hanem beszédének csaknem minden újabb fordulatát viharos és szűnni nem akaró tapsokkal és bravozásokkal kísérte a keresztény Nemzeti Liga képviselőinek fellelkesült csoportja, megadja Goga belügyminiszter egyébként kiváló szónoki erővel elmondott beszédének szociális aláfestését is és egyúttal bevilágít a most előkészítés alatt álló népszámlálás kulisszái mögé is.

A népszámlálás végrehajtására egyébként mindenütt az országban lázas szorgalommal készülnek a közigazgatási hatóságok, hogy a rendelkezésükre álló nagyon is rövid terminuson belül a nagy apparátus és gondos előkészítést kívánó művelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket megtehessek. Mint azt már jelentettük, a kolozsvári városházára tegnap már megérkeztek a népszámlálás végrehajtására szolgáló ürlapok.

Ma délelőtt azután megérkezett a belügyminisztérium rendelete is, amely véglegesen április 24-ében állapítja meg a népszámlálás végrehajtásának terminusát.

Osvada polgármester nyilatkozata

Felkerestük Kolozsvár közigazgatási hatóságainak vezetőit, akikről felvilágosítást kértünk a rajtatitítás-szerű népszámlálás végrehajtásának módozataira vonatkozólag. Mint az alábbi nyilatkozatokból kitűnik, a belügyminisztérium még nem küldötte szét mindenhol az instrukciókat, mert a hatóságok fejének véleményei egyes esszenciális fontosságú kérdésekben nem mindenben kvadrálnak egymással.

Osvada polgármestert kerestük fel elsőnek, aki a népszámlálás technikai végrehajtására vonatkozólag a következőket mondotta:

— Ma kaptam kézhez a belügyminisztériumnak 875. számú rendeletét, amely utasítást ad a népszámlálás végrehajtásához. A rendelet értelmében ma délelőtt megbeszélést folytattam a rendelkezés technikai keresztülvitelére vonatkozólag, amelynek főbb pontjait a következőkben állapítottam meg:

Április 24-én nyolcvan közigazgatási tisztviselő fogja kerületekre osztva bejárni a várost. A tisztviselők szétosztják a város minden lakójának a kitöltésre váró népszámlálási ürlapokat, (Kolozsvár számára 26 ezer példány érkezett) ugyanakkor megadja a szükséges instrukciókat azok szabályszerű és hibátlan kitöltésére.

— Hat nap múltán ugyanezek a tisztviselők ismét bejárják a várost és a kitöltött lapokat összeszedve, a városházára szolgáltatják be, ahol azt az elnökletem alatt álló bizottság fogja felülvizsgálni. Ennek megtörténte után az összegyűjtött adatokat a városháza a belügyminisztériumnak fogja továbbítani.

A nemzetiségi rubrika

— Mi a véleménye polgármester urnak a nemzetiségre vonatkozó rubrika kitöltéséről? Milyen nemzetiségűnek tekintik a zsidó lakosságot?

— Minden állampolgárnak fakultatív joga, hogy milyen nemzetiségűnek vallja magát. Erre a belügyminiszter nem kíván pressziót gyakorolni. Egyébként az adatokból a nemzetiséget amúgy is könnyen megállapíthatjuk.

— Mi a népszámlálás célja?

— A népszámlálás célja — válaszolta a polgármester — a nép megszámlálása.

— Goga belügyminiszter ur parlamenti beszéde úgy gondoljuk, hogy e váratlanul elrendelt népszámlálásnak revíziós céljai volnának.

Megbüntetik azokat, akik nincsenek bejelentve

— A parlamenti beszéd, az parlamenti beszéd és a népszámlálás, az népszámlálás — válaszolt a kérdésünkre Osvada polgármester. Minden-

Figyelmeztetés

Az előkelő világ hölgyeinek legnagyobb része már évtizedek óta használja a

Kolozsvári Heinrich-féle BORAX gyógyszappant,

mely elsőrangú, tengerentúli, igen kiváló anyagokból készül. A bőrnek fiatalos lágy-ságot, üdéséget és friss fehér színt kölcsönöz, anélkül, hogy bármiképpen is ártalmas volna. Elsősorban előkelő, finom, diszkrét illata hódította meg a közönséget.

Ezt a közkedvelt, kiváló szappanunkat

utánozzák!

Felelősséget csak a mi készítményeinkért vállalunk, mert ezek saját módszerünk szerint, olyan különleges módon gyártanak, hogy azok az arcbőrre nem ártalmasak! Ártalmas utánzatok helyett

csak olyant fogadjunk el, melyen rajta van a Kolozsvári HEINRICH-cég.

esetre meg kell állapítanom, hogy a városok területén igen sokan bejelentés nélkül tartózkodnak. Ezek az egyének a népszámlálás alkalmával felszínre fognak kerülni és természetes, hogy ezek ellen a legszigorubb szankciókat fogjuk alkalmazni.

Arról azonban, hogy a népszámlálásnak raziajellege volna, szó sem lehet. A népszámlálásnak statisztikai adatgyűjtési jellege van és a népszámlálás nem áll összefüggésben Goga belügyminiszternek a napokban elmondott parlamenti beszédével.

Ugyancsak a délelőtti folyamán felkerestük dr. Calutiu Martian prefektust, aki kérdéseinkre a következőket válaszolta:

A prefektus szerint ellenőrző jellege van a népszámlálásnak

— Még nem kaptam meg a közelebbi utasításokat a népszámlálásra vonatkozó rendelet végrehajtásáról. Miután azonban résztvettem a népszámlálást előkészítő prefektusi konferencián, annyit közölhetek, hogy a falvakban a jegyzők és a közigazgatási közegek fogják az adatgyűjtést együttesen elvégezni.

Arra a kérdésünkre, hogy az etnikai származás rovatának kitöltésére vonatkozólag milyen instrukciókat tartalmaz a belügyminiszteri rendelkezés, a következőket válaszolta a prefektus:

— Tudomásom szerint a rubrika

a zsidó lakosság számának megállapítására vonatkozik elsősorban, amelyet mi nemzetiségűnek tekintünk.

A népszámlálás céljára vonatkozólag Osvada polgármesterrel ellentétben, a prefektus kijelentette, hogy annak ellenőrző jellege van és célja az, hogy különösen a határmenti megyékben tartózkodó lakosságot kontrollálja.

Mindenesetre érdekes, hogy a népszámlálás célját illetőleg a polgármester és a prefektus nincsenek egy véleményen. De akármilyen legyen a népszámlálás célja, a végrehajtó közegeket utasítani kell arra, hogy az ország polgárait az összeírásnál fölöslegesen ne zaklassák és az összeírás után az esetleges revízióknál senki törvényesen megszerzett jogát ne csorbítsák.

Respektálják a zsidó ünnepet

Egy, az esti órákban Bukarestből érkezett táviratunk szerint egyébként a népszámlálással kapcsolatban Niemerover országos főrabbi ma audiencián jelent meg Gogánál, aki előtt kifejtette, hogy április 24-dike a népszámlálás napja, zsidó húsvét ünnepe, amikor a halottak emlékezetét ülik meg. A belügyminiszter erre kijelentette, megteszi az intézkedéseket és a zsidó vallású lakosoknak a népszámlálási ivatek néhány nappal előbb osszák ki és tölük néhány nappal később szedjék be.

Ugyancsak bukaresti jelentés közli, hogy Goga belügyminiszter 5 millió hitelt nyitott a népszámlálás adminisztrációja számára.

Az arab király százötven házassága

Irtta dr. Wolfgang Weisl

Dzsidda (március végén). Mindenekelőtt: az ember nem lát asszonyt Arábiában. Azután: akiket lát, azok nem arab nők. Harmadszor: ha mégis meglát egy arab nőt, nézzen félre, mert nem érdemes!

Innen-onnan három hónapig vándoroltam Arábia partvidékein, jártam és utaztam, ittam Jemen sösvizét és ettem Asszir tyukjainak kemény húsát, Lith korallszikláit felé vitorláztam és Dzsiddában börcmet vakartam, és ime bölcsességem végső konkluziója, kedves barátom a távoli Európában, hogy minden hívságos e földön, csupa húság minden, egyedül Hedzsász asszonya nem az. Legjobb akarattal sem. Mert különben...

Két fekete korsó mozog az utcán.

Távolról mintha két hatalmas agyagkorsó mozogna nyakkal lefelé. Ha közelebb jössz, néhez meleg selyemkendőket látsz, arany vagy ezüst szegéssel, embereket vélsz alattuk és ha olvastad Karl May könyveit, eszedbe jutnak a „Kelet lefátyolozott asszonyai“. (E fátyolból valóságilag csak a száj és szem háromszöge látszik, különben minden posztó.) Nézz lejjebb és látsz fehér, ráncokban lötyögő harisnyát és papucsokat.

Ezt pedig úgy nevezik, hogy a Hedzsász két hölgye, vagy Jémené sétára indult.

Általában azt hinné az ember, hogy az asszony elfátyolozásának szokását a törökök vezették be, ellenben a sivatag „szabad“ fia ezt nem csinálja.

Ez igaz és nem igaz. Arábia szívében mindenekelőtt az északi sivatag zónáján sok olyan törzs él, amelyeknél: asszonyai barna és gyöngén tetovált vonásait megmutatja fátvóltalanul is az érdeklődő vándornak. Am ezek kivételek. Általában a nehéz munkát végző parasztasszonyok nem járnak fátvóltban. Ezeket különben megvetik, mint az „akdamokat“ Hodeida páriáit, akik közül tisztességes beduin nem választana feleséget.

A fátvólt — ez választja el a szabad nőt a rabszolganőtől, a megbélyegzettől. Medinától északra és nyugatra a várostól, ahol Mohamed nyugszik, laknak a Harb-beduinok. Szegény ördögök. Majdnem feketék — de csak majdnem. De mint szabad emberek, asszonyaik becsületét erőlyesen megvédik. Hatalmas fátvólt omlik le a tisztességes nő fejéről bokájáig és csak akkor látszik valami az arcából, ha a szél olykor fölemeli a fátvólt és megmutatja, hogy a fátvólt alatt sincs egyéb, mint egy zsinór a derék körül, amely posztódarabokat tart össze és ezeket is a szél olykor félre libbenti. Az asszony, aki megfigyelve érzi magát, ijedősen arcához szorítja a fátvólt. A teste meztelenségét megtekintheted, de az arcára féltékeny nagyon.

Ne légy kíváncsi kedves olvasóm! Nem érdemes. A nő csunya nagyon.

Csak természetes, hogy olyan országban, ahol férfi nem láthatja az idegen asszony arcát — legföljebb ha egy néger nőt, aki vizet hord, vagy fehérneműt mos — virul az erkölcs.

Mesés itt az erkölcsösség. Mekkában, a szent városban például a prostitúció szigorúan tilos. A vahabíták, akik most vannak ott, gonosz emberek és képesek a törvényszegőket kivégezni. Igen ám, de Mekkába rengeteg zarándok jön, aki — gyakran hónapokig tartó utazás után — mégis csak érez egy kis vágyakozást a szerelem után.

A felelet:

Egyszerűen „rövid lejáratu“ házasságot kötnek. Zarándokok, akik szerelmet éreznek, kiválasztanak maguknak egy-egy asszonyt, elmennek vele a Kádihoz, aki a bíró és összeházasodnak velük, ahogy annak rendje és módja nagyon. Egészen friss asszonyokért, akik még nem voltak férjnél, körülbelül tizenhatezer lejt fizetnek. A pénzt az asszony megtartja magának válás esetére. Egyszer elvált asszonynak tizenkétezer lejt jár, kétszer elvált asszonynak nyolcezer lejt és így tovább négyezer lejtig, vagy még olcsóbban.

Ha a zarándok nyolc-tizen négy napig megpihent az új családi körben a nagy ut fáradalmaitól, akkor egy szép napon összeszedi holmijait, megrázza szeretett felesége kezét és háromszor erősen hangsúlyozva mondja:

— Te pedig el vagy válya tőlem! Elváltam tőled és nem vagy a feleségem többé!

Az asszonynak pedig törvény szerint három hónapig nem szabad megházasodnia. Azután a játék elől kezdődik.

A király maga — Ibn Szaud, az erkölcsös nagy uralkodó — szintén gyakran házasodik ilyen alapon. A Korán egyik törvénye szerint egyszerre négy feleségnél többbe senkinek nem lehet. Ibn Szaud tudja ezt és szigorúan tartja magát a törvényhez. Rendszerint három felesége van és mindig van egy asszony számára hely arra az esetre, ha étvágyat kapna egy új asszonyra.

Gyakran van ilyen étvágya. A mai napig

százötvenszernél többször házasodott, de mindig tisztességesen és a formák betartásával, a kadi előtt, tanuk jelenlétében. Ha pedig az asszony nem talált kegyet a sivatag urának szemében, akkor a házasságot követő napon elválk tőle. És ha három hónap múltán biztos afelől, hogy nem visel gyermeket szíve alatt, akkor a király egykori feleségét összeházasítja valamely udvari méltósággal és ezzel két legyet ütött egy csapásra. Az egynapos királynő családja nagyon büszke — istenem hiszen sógorságban vannak az uralkodóval! A király utódja, mint második számú férj szintén megtisztelve érzi magát és hűséges alattvalója elődjének, aki — hiszen gondoskodott menyasszonya hozományáról. A király maga pedig elég gazdag ahhoz, hogy esetleg még százötven feleséget szerezzen magának. És minthogy mindössze negyvenöt éves, ehhez megvan a pénzen kívül a lehető legjobb szándéka is.

Hétfőn ül össze a kolozsvári városi tanács első rendes közgyűlése

Az új költségvetés és a villanyprobléma megoldása szerepelnek a fargysorozaton

(Cluj-Kolozsvár, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn délelőtt tizenegy órakor ül össze első rendes közgyűlésére Kolozsvár város választott tanácsa. A közgyűlés napirendjén rendkívüli fontosságu kérdések szerepelnek, így mindenekelőtt a város 1927. évi költségvetése és a város villanyval való ellátásának problémája, amelyek megoldására — mint azt már jelentettük — az Erdélyi Szénbánya Rt. tett igen figyelemreméltó, előnyös feltételek mellett.

Előreláthatólag egy a költségvetés, mint a villanykérdés megoldása körül vita fog kifejlődni a tanácsosok között. Mindkét ponton a város vitális érdekei érintkeznek, úgy a büdzsé összeállításánál, mint az évek óta nyomasztó villanyprobléma megoldásánál. Bizonyos az, hogy a városhoz érkezett ajánlat fölöttébb alkalmasnak látszik a villanyüzemi egység ésmindenkori megszüntetésére és feltételei annál is kedvezőbbek, mert egyrészt a

város minden tökébefektetés, súlyos feltételű külföldi kölcsön igénybevétele nélkül jut olcsó áramhoz, másrészt Kolozsvár lakossága is kedvezőbb eltételek mellett tudna a villanyáramhoz hozzájutni.

A villanyprobléma megoldását nem szabad a városnak elodáznia és ezt a körülményt különösképpen a tanácsosok figyelmébe ajánljuk.

Ugyancsak a tanácsülés keretében terjeszti be Osvada polgármester Kolozsvár város ezévi költségvetéstervezetét. A büdzsét az egyik délutáni lap éles kritika tárgyává tette. Kérdéssel fordultunk erre vonatkozólag Osvada polgármesterhez, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az új büdzsé tervezetét az állandó bizottság pénteki ülésén egyhangulag elfogadták. A tanács kisebbségi (magyarpárti) tagjai is a büdzsé elfogadása mellett szavaztak és ilymódon az illető sajtóorgánium kifogásai teljesen érthetetlennek tünnek előttem.

Londonban a lej árfolyamemelkedését részben indokoltnak látják

Angol pénzügyi körök a 800-as fontkurzust tartják a lej normális értékelésének

(Cluj-Kolozsvár, április 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig határozta el a kormány, hogy gátat vet a lejárfolyam szeszélyes ingadozásainak, néhány napon visszaesés után, a román valuta ismét emelkedni kezdett a nemzetközi pénzpiaccon. Az első nagy hosszhoz hasonlóan, a mostani javulás is spekulációra vezethető vissza, amelynek akcióját csak mérsékelten tudja befolyásolni az, hogy a Banca Nationala nagytételű devizát dobott a piacra.

Érdekesnek tartjuk leközölni az alábbi cikket, amely a lej fluktuációjával kapcsolatban a londoni „Financial New“-ben jelent meg. Az előkelő angol pénzügyi folyóirat a következőket írja:

„Az elmúlt hét kezdetén a bukaresti deviza tovább emelkedett és szerdán elérte a 695-ös jegyzést. Meg kell állapítani azonban, hogy ugyanakkor Bukarestben a fontot magasabbra értékelték az arbitrázs-üzletet tiltó megszorítások következtében. Ferdinand király egészségi állapotának következménye gyanánt azután erős reakció állott be a lej árfolyamában, amely lényegesen visszaesett a mult-hetivel szemben.

Az kétségtelen, hogy Románia pénzügyi és gazdasági helyzetében javulás állott be, mert míg né-

hány évvel ezelőtt súlyos vámkok bénították meg a kivitelt, most a kormány támogatja az exportot, viszont a behozatalt felemelt vámkokkal megszorították. Ez magyarázza meg azt a kedvező változást, amely az ország külkereskedelmi mérlegében állott elő és amely bizonyos pontig igazolja a lej javulását. A javulás felé haladó természetes törekvést azonban akcentuáltabbá tették a spekulatív intervenciók, különösen Amszterdamban és a közép-európai tőzsdéken.

Jólinformált körökben a 800 lejes fontkurzust a román valuta természetes árfolyamának tekintik és biztosra veszik, hogy a tulhajtott spekuláció likvidálása után a lej vissza is fog térni erre a nivóra“.

— Kirabolták Olaszország új moszkvai követét. Rómából jelentik: Odessza és Moszkva között ismeretlen tettesek kirabolták Olaszország új moszkvai követét, Ceruttit, akinek felesége tudvalevőleg Paulay Erzsébet magyar színésznő. A tolvajok feltörték a diplomáciailag lepecsételt lidákat és abból minden elrabolták. A nyomozás a tettesek után megindult. A kárt az orosz vasutak megtérítik a nagykövetnek.

KÉRJE MINDENÜTT

DREHER-HAGGENMACHER

KÖZKEDVELT SÖREIT!

DACIA
extra
special

Dupla
maláta

BAK

Korona
extra
special

Márciusi
világos

Kö

A piac va
tőzsdék — P

Egyesült Közga
telzalogbank r

Devizák

Zürich	3
Newyork ..	
London	
Páris	
Milano	
Prága	
Budapest ..	2
Belgrád	
Bukarest ..	
Varsó	2
Bécs	2
Berlin	2

Száz lej árfoly

Vasárnap déle
vári körzetének
gyáripárosok Ors
vári körzete vasár
meg ezévi rendes
és iparkamara dis
sorozatu közgyűlé
élénk érdeklődés
tagozatok erős l
A közgyűlésre tel
ugyanis Nagyvára
és más városokból
után három nagy
tárgyalásra. Az U
hívott bukaresti
tekintettel ugyan
állást kell foglalni
továbbá az ipari
módozatait kell m
közgyűlés kolozsvá
a városi villanyüz

Hírek a CFR-

Kelet kétizben is is
zásokat, amelyeket a
tek, így többek köz
és a ponyvával fedé
a módosítások előre
fognak életbelépni.
talpfaárverésén eg
talpfa szállítására t
lejes árban, amely
kell fizetni. Az ajá
tendő 12 és félmil
hagyás alatt. Ezekl
megkezdik azoknak
amelyeknél a talp
halasztást. — A
szerződésminatát de

B
SZI
kisüstő

שפונט

Közgazdaság

Tőzsde

A piac várakozásának megfelelően a lej ma 10 ponttal javult Zürichben, amit az összes tőzsdék — Prága kivételével — eszkomptáltak.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 április 9 (Rador)								
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york	
		nyitás	zárlat							
Zürich	3220—3230	—	—	491	3250	11024	13674	650	1923 ¹ / ₂	
Newyork ..	166—167	520	51987	2553	168	573	71090	3376 ¹ / ₂	—	
London	814—817	2525 ¹ / ₂	2525 ¹ / ₄	12402	820	2783	345262	16405	48568	
Páris	660—670	2037	2037	—	665	2245	2784	13260	39162	
Milano	810—820	25 ¹ / ₈	2507 ¹ / ₂	12320	820	2765	3430	16340	482 ¹ / ₂	
Prága	494—496	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	75 ³ / ₄	502	1697	2105 ³ / ₄	—	296 ¹ / ₂	
Budapest ..	2910—2925	9080	9080	—	2980	—	12399	59087	—	
Belgrad	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	300	1006 ¹ / ₂	1248 ¹ / ₂	5948	176	
Bukarest ..	—	325	325	1575	—	356	438	2087 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂	
Varsó	—	—	—	—	—	—	7942	37887	—	
Bécs	2350—2360	73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈	—	2390	8060	—	475	—	
Berlin	3975—3985	12322	12322	—	4020	13587	16846	80012	—	

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 325, Páris 1575, Budapest 356, Bécs 43800, Prága 2087¹/₂.

Vasárnap délelőtt lesz az UGIR kolozsvári körzetének közgyűlése. A romániai gyáriparosok Országos Szövetségének kolozsvári körzete vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg ezévi rendes közgyűlést a kereskedelmi és iparkamara dísztermében. Az érdekes tárgysorozatú közgyűlés iránt nagyipari körökben élénk érdeklődés nyilvánul meg, ami a vidéki tagozatok erős képviselőiben jut kifejezésre. A közgyűlésre tekintélyes delegációk érkeztek ugyanis Nagyváradról, Tordáról, Nagybányáról és más városokból is. A már közölt napirend után három nagyfotossági indítvány kerül tárgyalásra. Az UGIR-nak április 15-re összehívott bukaresti országos közgyűlésére való tekintettel ugyanis, a kolozsvári körzetnek állást kell foglalnia a lejstabilizáció kérdésében, továbbá az ipari termelés olcsóbbá tételének módozatait kell megbeszélnie, végül pedig a közgyűlés kolozsvári tagjai tárgyalás alá veszik a városi villanyüzem kiépítésére tett ajánlatokat.

Hírek a CFR-től. Napokkal ezelőtt az Uj Kelet kétféle ismertetett azokat a fontos változásokat, amelyeket a CFR teheráru-tarifáján eszközöltek, így többek között a szezonárak új beosztását és a ponyvával fedett szállítmányok tarifáját. Ezek a módosítások előreláthatólag április második felében fognak életbelépni. — Ismeretes, hogy a CFR talptáárverésén egyik fatermelő cég 300 darab talpfa szállítására tett ajánlatot darabonként 125 lejés árban, amelyből 100 ezer darabot azonnal ki kell fizetni. Az ajánlat és az első részletként fizetendő 12 és félmillió lej kiutalása most van jóváhagyás alatt. Ezekkel a talpfákkal a legstürögősebben megkezdik azoknak a vonalaknak a megerősítését, amelyeknél a talpfák kicserélése már nem tűr halasztást. — A CFR adminisztrációja egységes szerződésmentát dolgozott ki azon magánfelek

résére, akik raktárakat akarnak felállítani a vasuti állomásokon. — Az összes állomásfőnökségek felszólítást kaptak arra, hogy utasítsák vissza azokat a tranzit-, vagy export-szállítmányokat, amelyek nincsenek ellátva a vámhivatal ólomplombájával. Azokon a gabonaszállítmányokon, amelyek nem zsákokban vannak feladva, nem kell rajta legyen az ólmozás, ha mintát csatolnak hozzájuk. A mintát tartalmazó doboznak, vagy jól elzárt zsáknak azonban meg kell legyen a vámhivatal ólomplombája. A leolmozott szállítmányok tolatásánál az állomások személyzete köteles vigyázni arra, hogy az ólomplomba el ne vesszen, vagy meg ne sérüljön.

Trancu Jasi táviratban értesítette a kolozsvári Sfatul elnökét a forgalmi adó eltörléséről. Tudvalevő, hogy Tuffi R. Richard, a kolozsvári Sfatul Negustorese elnöke márciusban Bukarestben járt és az erdélyi kereskedők küldöttségének élén több ezer aláírással ellátott memorandumban kérte Lepadatu akkori pénzügyminisztertől a forgalmi és luxusadó eltörlését. A delegáció ugyanezt a kívánását előterjesztette Trancu Jasi közmunkaügyi miniszternek is, aki ma a következő táviratot küldte a Sfatul elnökének: „Folyó évi 25—1927 sz. felterjesztésére értesítem, hogy a legfőbb gazdasági bizottság elhatározta a forgalmi adónak a termelés és import helyén fizetendő illetékkel való helyettesítését. A javaslat, úgy hiszem, ma tétetik le a parlamentben. Barátjuk Trancu Jasi munkaügyi miniszter.”

Vagonokat akar vásárolni a CFR. Egyik régebbi számunkban hírt adtunk, hogy a magyarországi vagongyárak kartellje négyezer teherkocsi szállítására tett ajánlatot a román államvasutaknak. A megrendelés feladásáról azonban még nem történt döntés, minthogy időközben a CFR még újabb hét ajánlatot kapott

Svájc, Csehszlovákia, Ausztria, Németország, Lengyelország és Magyarország részéről. Tekintettel arra, hogy úgy a belföldi forgalomban, mint a fokozódó export céljaira megfelelő számú vagonok beszerzése halaszthatatlan lett, a CFR igazgatósága legközelebbi ülésében tárgyalás alá veszi a beérkezett ajánlatokat.

Nem kell vizum a budapesti mintavásárra való utazásnál. Már csak néhány hét választ el a Budapesti Nemzetközi Vásárnak ez évben április 30-ára kitűzött megnyitásától. A román királyság területéről felutazó látogatóknak a kedvezmények bő sorozata áll újra rendelkezésre. Az utazó közönség a vásár által kibocsátott és az összes tb. képviselők útján is beszerezhető vásárigazolvány alapján a CFR vonalain a visszautazásnál érvénybe lépő 50 százalékos jegykedvezményt élvez május 1-től 17-ig. A teljes áru jeggyel Magyarországra utazó romániai közönség tehát őrizze meg a teljes jegyet a visszautazásig, mert csak e jegy és a román indulási állomáson, valamint a vásár területén lebélyegzett vásárigazolvány felmutatása mellett vehető igénybe a román kormány által a visszautazás alkalmával biztosított 50 százalékos jegykedvezmény. A névre szóló vásárigazolvány birtokosai ezenkívül a magyar határt vizum nélkül léphetik át, úgy hogy a román utazó közönség a vásárigazolványon kívüli csak a belföldi hatóságok által kiállított rendes utlevelét kell, hogy felmutassa. A vásárigazolvány minden kereskedelmi és iparkamáránál szerezhető be, darabonként 150 lej ellenében.

Husvétii árúim külön helyiségben vannak

fűszerárú של פסח
fajborok, szilva- és seprőpálinka, édes likörök
legelőnyösebb be-
vásárlási forrása **Ernest JAKAB**

Str. N. Iorga 5. — Telefon 305. Rendelést telefonon is felveszek. — Élő ponty kapható.

של פסח ארטה כשר
Orient pótkávé

elismert kítinő minőségű, garantált tiszta cikoria. Készíti: Paschusz Károly, kinek megbízhatóságát a legnagyobb bel- és külföldi rabbi-kapacitások bizonyítják. Állandó nagy bizományi raktár

Boskovitz Lajos cégnél Cluj

Telefonszám 459

Telefonszám 459

Valódi perzsa futószőnyeg
Smyrna szőnyeg 3x4

sürgősen eladó. Rosenberg szőnyegáruház, Cluj, Cal. Victoriei 5.

Husvétii של פסח

fűszerárú és italok legolcsóbbak

Czinczárnál, Cluj P. Mihai 36.
Viteazul

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruhaza,
Piata Unirii 14.

Hirdessen az Uj Keletben

של פסח specialitás של פסח

BOGSZA likörök

Triple'bec
chocolate
kávé
של פסח édes Vermuth

szilvapálinka minden jobb üzletben kapható
kisüstös seprőpálinka

uradalmi husvétii
fajborok

Bognár és Szántó
erd. ker. Rt.
Cluj, Calea Regele Ferd. 70.

תחת השגחה מ"ה מרדכי בוקענשפאנעק

lott, de min-
betartásával,
Ha pedig az
tag urának
követő napon
multán biz-
rmeiket szive
eléségét össze-
ggal és ezzel
Az egynapos
se — istenem
alkodóval! A
u férj szintén
ges alattvalója
lott menyasz-
aga pedig elég
ég százötven
thogy mind-
van a pénzen
s.

anács

gyorsorozat

s feltételi kül-
jut olcsó áram-
is kedvezőbb
ához hozzájutni.
nem szabad a
ényt különös-
juk.

en terjeszti be
s ezévi költség-
ik delatáni lap
ssal fordultunk
rhez, aki a kö-
ak:

állandó bizott-
ogadták. A ta-
jai is a büdzsé
módon az illető
etetlennek tűn-

sét

rtékelésének

énitották meg a
ja az exportot,
kkal megszorított-
edező változást,
mérlegében állott
olja a lej javu-
szetes törekvést
spekulatív inter-
ban és a közép-

lejes fontkurzust
amának tekintik
ott spekuláció lik-
ni erre a nivóra“.

ag új moszkvai
essza és Moszkva
abolták Olaszor-
Ceruttit, akinek
Erzsi magyar szí-
diplomáilag le-
nden elraboltak.
n megindult. A
a nagykövetnek.

HER

arciusi
ilágos

Mindennemű husvéti fűszerárut, fajborokat, szilva és seprőpálkát, és liköröket legelőnyösebben beszerezheti

SPÉTER MÓZES
fűszer- és gyarmatáru üzletében
CLUJ, Piata Mihaiu Viteazul No. 12
Kitünő minőségű husvétii **bormazsola** kapható.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Csókról csókra. A végefelé közeledő színházi szezonnak legnagyobb operette-szenzációját hirdeti a jövő heti műsor: A Csókról csókra bemutatását. Az idei évad meglehetősen gazdag volt operett-premierekben: Muzsikuss Ferkó, Cirkuszhercegnő, Párisi kirakat, Hajtódadászat, Asszonykám, Akácfa virág, emlékezetes sikerek voltak. De érdekesség és külföldi siker dolgában valamennyit messze túlszárnyalja a Csókról csókra. Párisban a 700-adik előadása felé halad ez a bűbajos, ragyogóan szellemes újdonság, amelynek szerzője Yvaine e darabja révén milliárdos lett. A Csókról csókra című újdonságra példátlan kedvvel és lelkesedéssel készül a színház énekes személyzete az Izsó Miklós rendezése és Török Emil dirigálása mellett. Neményi Lili, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Dajka Margit, Kiss Manyi, Miklóssy Margit, Selmeczi Mihály, Lantos Béla fogják a Csókról csókra főszerepeit játszani. Az új operette premiérje szombaton este félkilenc órakor lesz. Utána: Vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán minden este a Csókról csókra kerül színre. A pénztár valamennyi előadásra árusítja már a jegyeket.

Névtelen asszony. A leghatásosabb és legizgalmasabb dráma, Bisson „Névtelen asszony“-a évek hossza sora óta nem szerepelt a színház játékkönyvében. Kedden este új szereposztással a címszerepben Poór Lilivel fogják fölleveníteni a „Névtelen asszony“-t, amelynek ez lesz a 25-ik előadása.

Antonia. Szerdán este az elpusztíthatatlan Antonia kerül színre a második és harmadik felvonásban Körösi Dudas és zenekara fog muzsikálni.

Heti műsor

Vasárnap 3-kor: Nem nőstülök. (Ötödször. Leszállított helyarákkal. Poor Lili, Neményi. Sorozat 366.)
Vasárnap 6-kor: Gésák. (Rendes helyárok. Lengyel Irén, Neményi, Tolnayval. Napibérlet 66. sz. A. Sorozat 367.)
Vasárnap fél 9-kor: Te csak pipáld, Ladányi. (2-odszor. Napibérlet 66 szám B. Sorozat 368.)
Hétfő: Te csak pipáld, Ladányi. (Napibérlet 67. sz. A. Sorozat 369.)
Kedd: Névtelen asszony. (Drámai repriz. Új betanulással és új szereposztással. Poor Lili föllépésével. Premierbérlet 65 szám. Sorozat 370.)
Szerda: Antonia (Poor Lilivel, Körösi Dudas és zenekarának közreműködésével. Napibérlet 67 sz. B) Sorozat 371.)
Csütörtök: Drótostót (Operetterepriz. Lengyel Irén, Tolnayval. Premierbérlet 66 szám. Sorozat 372.)
Pénteken nincs előadás.
Szombat fél 9-kor: Csókról-csókra (Operette-újdonság, először, Neményi, Tolnay, Ihászsal. Premierbérlet 67 szám. Sorozat 373.)
Vasárnap fél 3-kor: Orlov (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay és Ihászsal. Leszállított helyárok. Sorozatszám 374.)
Vasárnap 6-kor: Te csak pipáld Ladányi (Rendes helyárok. Sorozat 375.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Csókról-csókra (Bérlet-szünet. Sorozat 376.)
Hétfőn fél 3-kor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival Leszállított helyárok. Sorozat 377.)
Hétfőn 6-kor: Csókról-csókra (Rendes helyárok. Sorozatszám 378.)
Hétfőn háromnegyed 9-kor: Drótostót (Lengyel Irén, Tolnay Andorral. Napibérlet 68 szám A. Sorozatszám 379.)
Kedd: Csókról-csókra (4-edszer. Napibérlet 68 szám B. Sorozat 380.)
Szerda: Csókról-csókra (Napibérlet 69 szám A. Sorozatszám 381.)

Hölgyeim! Tavasz kalap újdonságokat az **Ideal kalapszalonnak** a legelőnyösebben beszerezhetnek be **Reg. Ferd. 8. sz.**
Alakítások és formálások a legújabb formákra 48 óra alatt készülnek

Budapesti nemzetközi vásár

április 30- május 9. 1927.

Legjobb alkalom Nyugat- és Középeuróppal új gazdasági kapcsolatok létesítésére.

Kiállítók és látogatók a C.F.R. összes vonalain a visszautazásnál érvényes 50%-os, a magyar vasutaknál pedig ugy az oda, mint a visszautazásnál érvényes 50%-os jegykedvezményt élveznek.

Vizummentes határátlépés.

Az összes kedvezmények a vásárigazolvány felmutatásához vannak kötve. — További felvilágosítások és a darabonként 150 leibe kerülő vásárigazolványok kaphatók: Budapest, Vásárhoza (V., Alkotmány-u. 8.)

Cluj: Kereskedelmi és Iparkamara.
Arad, Brasov, Deza, Tg.-Mures: Kereskedelmi és Iparkamara.

Bistrita: Laurentzi János börgyár.
Carei: Brichta Miksa.
Dej: Stojka László fűszerkereskedő.
Dicioismartin Pakry Sándor földbirtokos.
O adea: Hala de Comerciul din Oradea.
Satu Mare: Unione Industriala de Fabrica si a Patronilor din jud. Maramure.
Timisoara: Tadeschi Béla, II. Str. Dacilor 17.
Turda: Poloni Sándor fűszerkereskedő.

Kiváló minőségű tisztán kezelt

כשר של פסה

fajborok

valamint kisüstön főzött

כשר של פסה

seprőpálinka

legelőnyösebb beszerzési forrása

Farkas Lajos és Fia

bor és gyümölcsparlatok nagykereskedése

Cluj, Cal. R. Ferd. 82.

Telefon 12-34.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígelés le relet csak úgy továbbitunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Részletfizetésre berendezett üzletben, helyi viszonyokkal ismerős ügy-
nők, egyuttal pénzbeszedő kerestetik. Ajánlatokat „Szombaton zárva“ jelígelés a kiadóba. 2569

Eufurti dughagyma nagyobb tételben kapható Weisznál, Tudor Vladimirescu 6.

Hirdetési aqvizitort

magas jutalékkal alkalmaz helybnn végző munkára a „Hermes“ Vasuti Menetrendkönyv Kiadóhivatala, Cluj, Strada Radu 4. (Óvár)

Irodai teendőkhben jártassággal bíró hivatalnok-
nőt keres helyi textilcég azonnali belépésre. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Megbízható munkaező“ jelígelés a kiadó továbbit.

Néhai Stern Adolf szászvárosi főrabbi könyvtára eladó. A könyvek tekintélyes része Hebraica: ש"ס פוסקים, תשובות ראשונים ואחרונים, ספרי תנ"ך משניות ספרי אנדרה ומוסרי כתבי קבלה, הקריה והשב"ה, ezenkívül nagy számú Judaica és nyugati nyelvek klasszikusai. Érdeklődők sziveskedjenek az orasie rabbinatushoz fordulni.

„Fulgerul“ (Moskovits)

Állalános kereskedelmi ügynökség. **Információk** minden irányu ügyben. **Ütletek** vizumozása az összes konzulátusoknál. Naponta **futárjárát** az ország nagyobb városaiba. — **Házak vétele és eladása. Kiadó lakások és üzletek.** Mindenféle engedélyek kivételét eszközöljük. — **Házasságközvetítés** a legjobb házakban a legdiszkrétebb formában

Azonnal házhoz szállit legelőnyösebb **prima tüzifát**

ölként, vagy apritva **Fagyapotgyár, v. GRÜN fatelep** Telefon 10.

Suche intelligentes jüdisches Freulein zu zwei Kindern von 5 und 6 Jahre, auf sofortigen Eintritt. Aufsicht des Haushaltes und Personals wird gefordert. Frau wtw Henrik Herz, Petroseni. 2558

Börszakmában, valamint a nyersbőr kezelésben és könyvelésben teljes jártassággal több évi szak-képzettséggel Erdély és Bánát területén bevezetve, utazói esetleg raktárkezelői állást keres, jelenleg is felmondatlan állásban levő fiatalember. — „Börszakember“ jelígelés a lap kiadóhivatala továbbit.

Frissen fejt helybeli

כשר tej

kapható Elek tejüzemében. Strada Sulutiu (Viz-u.) 8.

Butor

legelőnyösebb beszerzhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

2 szoba konyha és verandából álló lakás lélepes nélkül, azonnal kiadó. — Cim: Lloyd Express, Str. Radn 9.

Hol? **Tűz van!** Mikor? **április 10-én vasárnap**
a Sporttelep háta mögött **d. e. 11 órakor**

itt tartja meg a világhírű

„**MINIMAX**“

s. a. r. kezituzoitokészülékgyár

versenytüzpróbáját.

Bizonyítani kívánjuk, hogy a mi készülékeink a legjobbak. A versenyre nyilvánosan is meghívjuk részvételt céljából az összes konkurrens gyárat. Döntson a tüzrendészeti bizottság tagjaiból álló zsűri! — Érdeklődőket szivesen látunk. Belépés díjtalan. — Főtértől autóbussz közlekedés.

Szerkesztőség, hivatal és nyolc Cluj-Kolozsvár, Str. L. Pop (Brassai-u.)

Telefon: Szerk. és kiadó 9-77

Zs. N. Sz. — —
Egyes szám ára advaron és vidék Bukarestben is

1927 április 12

Laviná

A kolozsvári vasárnapi közgmomentuma az tanácskozással sorá el ez a szó: profit csak a muzeumi tárgy ipar egyes repre a négy évvel ez legi reménytelen — állapították nagyiparosok — nokat, munkások lését és az évi lentette a kiala

Ez még akk spekuláció éppe gyar koronát ny román valutával a téren mindent gát a spekuláció nul, annál nagyobb illetékes tényező megtenni a védeni offenzívával és lakosságának amelyben egymá alapozottságu g kereskedőcégek gyasztóközönség. tések fokozatos a kereskedő kül ugrottak, ami pé vándorolt, vagy gyolt lejért a fo gyed-, sőt tizeda évvel előt, h sárolni.

A gyáros csa tapasztalta, hogy galmi ára olcsóbb az áru előállítás napon arra ébred hajtott lej miatt külföldön, sőt az vói voltak, most A kereskedő is kor egy lejesés, földi hitelező m A gazdasági fro szerüen kénszer dott produktiv erőteljesebben, s fordult a kormá állások megerős

De az ország ságok miatt, ne vészkiáltásait. I lelő gazdasági k hogy nem is áll halottak száma a valutafronton gekbe, hogy azt gasba ugorják. kereskedő, a fog ros és munkások elhallgattak a g exportra dolgozó másakra tisztvis ezrei kerültek u

Bajba jutni amely elvesztett ható jövedelmek teség, pótlására nehezedett az ezer és ezernyi küzködő gyarak A kátyuba juto be ület az adó